

Folkeskoleloven: Om faglig fordybelse og understøttende undervisning

I henhold til den nye skolereform skal folkeskolen ifølge Kap. 2 § 3 stk. 4 indgå i samarbejder, herunder partnerskabssamarbejder med lokalsamfundets kultur-, folkeoplysnings-, idræts- og foreningsliv og kunst- og kulturskoler, med lokale fritids- og klubtilbud og med de kommunale eller kommunalt støttede musikskoler og ungdomsskoler, der kan bidrage til opfyldelsen af folkeskolens formål og mål for folkeskolens fag og obligatoriske emner (uddrag af stk. 4). Ifølge §5 skal indholdet i undervisningen vælges og tilrettelægges, så det giver eleverne mulighed for faglige fordybelse, overblik og oplevelse af sammenhænge. Undervisningen skal give eleverne mulighed for at tilegne sig de enkelte fags erkendelses- og arbejdsformer. I vekselvirkning hermed skal eleverne have mulighed for at anvende og udbygge tilegnede kundskaber og færdigheder gennem undervisningen i tværgående emner og problemstillinger.

I uddrag af § 15 står at undervisningstiden skal tilrettelægges, så eleverne får motion og bevægelse i gennemsnitlig 45 min. Om dagen. Stk. 2. Der skal etableres tilbud om lektiehjælp og **faglig fordybelse** inden for undervisningstiden. Stk. 3. Det er frivilligt for eleverne at deltage i tilbud om lektiehjælp og faglig fordybelse efter stk. 2. Tilbuddet skal placeres om eftermiddagen i ydertimerne (uddrag af stk.3)

I § 16 a står anført at undervisningen i folkeskolens fag, jf. §5,9 og 11 og obligatoriske emner, jf. §7 suppleres af understøttende undervisning. Den **understøttende undervisning** skal anvendes til forløb, læringsaktiviteter m.v. der enten har direkte sammenhæng med undervisningen i folkeskolens fag og obligatoriske emner, eller som sigter på at styrke elevernes læringsparathed, sociale kompetencer, alsidige udvikling, motivation og trivsel. Stk. 2. Skolens leder skal sikre sammenhæng mellem undervisningen i fagene, de obligatoriske emner og den understøttende undervisning.

Skolereform Albertslund 2015: Åben skole portal med læringsaktiviteter og vidensdeling

Med afsæt i ovenstående lovbekendtgørelse om folkeskolen, har Skoler & Uddannelse udviklet en *åben skole* portal www.aabenskole.albertslund.dk, i daglig tale "Kompetencebanken". På *åben skole* portalen udbydes læringsaktiviteter til den understøttende undervisning og den faglige fordybelse. Da vi har flere velfungerende eksterne læringsmiljøer i Albertslund kommune, har vi i første omgang valgt at prioritere eksisterende tilbud og indgå i et udvidet samarbejde med lokale institutioner og foreninger samt indgå aftaler med specifikke aktører i lokalområde og omegn. På sigt vil der være læringsaktiviteter til dagtilbudsområdet, og fokus på at etablere samarbejdsaftaler med erhvervsvirksomheder. De nye fælles mål for fagene (Færdigheds – og vidensmål) er omdrejningspunkt for læringsaktiviteter og forløb, der tilbydes på *åben skole* portalen. Det er, som tidligere nævnt, **skolelederens ansvar** at sikre sammenhæng mellem undervisningen i fagene, de obligatoriske emner og den understøttende undervisning.

Der henvises endvidere til dokumentet **Folkeskolereform i Albertslund 2014** og kommunalbestyrelsens vedtagende rammer for skolereformen i Albertslund.

Det med småt:

Om at arbejde med børn og unge

Der gælder helt specifikke regler for at arbejde med børn og unge, herunder indhentning af børneattester og forholdet til tavshedspligt. Er det faste ugentlige forløb, betyder det noget for forsikringsretlige forhold og ansvar. I forhold til partnerskaber, er det derfor vigtigt, at definere forholdet som; **kontrakt, samarbejde eller frivillig indsats**, da der gælder forskellige regler og love for dem hver i sær. Om samarbejdet er mellem skole og forening/aktør, eller mellem Skoler & Uddannelse og forening/aktør, gør også en forskel i retslige forhold.

Understøttende undervisning, samarbejder og partnerskaber

Lærere (0-9.kl.) og pædagoger (4-9kl.) må undervise i folkeskolen jf. §28-29.

I § 30 understreges at den understøttende undervisning må udføres af andet personale med relevante kvalifikationer herunder; gæstelærere, frivillige og lønnede. Gæstelærere er private entreprenører, herunder aftaler med erhvervslivet, private udbydere og tilskudsberettiget forening. En gæstelærer overtager ikke undervisningen, men er der som gæstelærer, sammen med en anden lærer.

Et samarbejde med eksterne læringsmiljøer finder sted, når I besøger steder eller formidlere kommer til jer. Som hovedregel er der mindst en fastansat med i aktiviteter under åben skole. Hvis denne regel fraviges, er det skolens ledelse, der tager beslutningen, og der skal indgås en partnerskabsaftale. Hvis der er økonomi mellem kommunen og de eksterne læringsmiljøer, er der tale om kontraktlignende forhold i en partnerskabsaftale. En forening som arbejder under en kontrakt, skal samtykke at skolen eller skolemyndighed (her Skoler & Uddannelse) indhenter børneattest. En forening, som arbejder under en partnerskabsaftale med fast tilknytning til skolen, kan benytte egne indhentede børneattester på den betingelse, at der er tale om rene børneattester.

Foreninger der arbejder med børn og unge, skal under alle omstændigheder indhente børneattester for det undervisende personale jf. §2 i *Lovbekendtgørelsen om indhentelse af børneattest i forbindelse med ansættelse af personale* mv. Er der tale om **ulønnet frivillig arbejdskraft** med fast tilknytning til skolen, dvs. mere end enkeltstående eller kortvarig karakter, sidestilles det med "beskæftiget af skolen", og skolen eller Skoler & Uddannelse skal have samtykke til at indhente yderligere ren børneattest. Ved længere pauser i tilknytningen til skolen indhentes en ny ren børneattest.

Tavshedspligt og underretningspligt for undervisere

I arbejdet med børn og unge har du tavshedspligt og almindelig underretningspligt, hvor skolens leder og/eller Skoler & Uddannelse skal underrettes .

I persondataloven §6-8 fremgår det, at almindelige, ikke følsomme oplysninger kan videregives herunder; adresse, cpr-nr., hvem der har forældremyndighed, minde sociale problemer, lettere adfærdsproblemer, fritidsaktiviteter, hvordan klassen fungerer mv. Inden for specialundervisningsområdet skal der gives samtykke fra forældre.

Skulle der opstå uheldige forhold og magtanvendelse må tages i brug, underrettes skolelederen herom straks efter hændelsen.

Arbejdsskadesikringsloven og forsikringsloven

Vedrørende arbejdsskader, er det vigtigt at tage højde for forsikringsforhold for undervisere og elever. Har arbejdsgiveren en forsikring, hører man under den, hvis ikke skal "ejereren" fx foreningen* selv forsikre de medarbejdere, der yder frivilligt arbejde, er ansat under kontraktlignende forhold eller yder en frivillig indsats. Det skal anføres i samarbejdsaftalen, hvilken forsikring, der er gældende for underviseren i det konkrete tilbud. **Frivilligt og lønnet arbejde** er dækket af arbejdsgiveren "ejereren". Frivilligt arbejde er, når der er tale om et reelt stykke arbejde, hvor der er en nytteværdi fx understøttende undervisning i foreninger eller lektiehjælp, hvor der er instruktionsbeføjelse og tilsynspligt. **Frivillig indsats** (uden nytteværdi af fysisk karakter) **er ikke** omfattet arbejdsskadeloven. En frivillig indsats kan fx være lektiehjælp på det lokale bibliotek, hvor der ikke er en instruktionsbeføjelse og ingen tilsynspligt.

**Foreninger skal som udgangspunkt ikke tegne arbejdsskadesikring for foreningens medlemmer, herunder frivillige... men hvis arbejdet normalt ville kræve, at foreningen hyrede en sagkyndig person, så skal foreningen i denne situation tegne arbejdsskadesikring (Hovedregel)*

Culpa-reglen (personligt ansvar)

I forhold til samarbejde med eksterne aktører uden for skolen. I kontrakten anføres navnet på arbejdsgiveren (forening, skole, kommune.) Det er arbejdsgiverens ansvar, hvis en underviser ødelægger materiale ved hændeligt uheld. Ved forsætligt adfærd erstatter underviseren selv det ødelagte. Vær opmærksom på, at der kræves **god skik i faget** (kendskab til sikkerhedsregler, forskrifter mv.) Foreninger og private erhverv har en erhvervsansvarsforsikring.

Elever er ansvarlige for skader, de har forvoldt på andre. Forældre har hæftelsesansvar for deres børns skader (max. Kr. 7.500,-). Kontraktholder hæfter med evt. erhvervsansvarsforsikring og arbejdsskadeforsikring.

Tilsynspligt

Der er tale om et glidende ansvar, når aktiviteterne fortsætter uden for skolen. Her skal der føres tilsynspligt, og **det er skolens leder, der har tilsynspligt eventuelt gennem lærer eller pædagog.**

Det skal fremgå af kontrakten, om der er **forsyningsforpligtelse** ved fravær/udeblivelser